

2

NOVUM

MARIS FLUXUS SYSTEMA

ALOYSII DE SANGRO

Marchionis S. Lucidi.

NEAPOLI MDCCLXX.

EX TYPOGRAPHIA RAYMUNDIANA

Superiorum licentia.

1870

1871

1872

Pag. 14. Secundæ Dif-
fertationis penetrare penetrari

Pag. 20. Ejusdem Aquæ vero maris in
compressionem fluxus redactæ censeantur
in tot folia distributa quolibet eorum bi-
tuminibus, aliisque id generis, ut ita
dicam fucato ultra maritimum salem,
qui ex semetipso intactum corpus etiam
tuetur, uti demonstratur ex carne por-
cina, quæ falsa diutissimè asservatur.
Sed hæc innumera aquarum folia te-
nacia sunt, hinc strictè adhæsa gluti-
nari simul debent, ac glutinantur,
cumque cuncta uniter plectantur una fir-
ma, ac valida fieri potest tota earum-
dem aquarum moles æstus quasi soli-
da, ita ut operetur semper talis etiam;
quod ita fit, habetur pagina 18. 19. Se-
cundæ Dissertationis ex æstu, qui Uly-
sipone evenit motu Terræ non orientis
Lunæ causa. Nam pro eo æstus ipse au-
dit etiam liberè per solidæ viæ tramitem
in publicum ingredi vectigal, quo post-
quam maxima damna intulerat per eum-
dem tramitem in mare remeavit, ex quo
evidenter demonstratur robustus, ac vali-
dus effici tenacitate compressus fluxus,
dum per solida progreditur, operatur,
re-

rediitque . Quod in quasi solidum aqua redagi possit mixta per res tenaces in quodlibet folium habetur ex pulte , quæ super jusculum in patinam extenditur , ob rerum tenacitatem qua plexis simul tot innumeris foliis ejusdem uti chartarum quasi immensa congeries formari pollet pene solida fluxus materia , aut adinstar argenti vivi massæ , quæ ex se adstans optime sustinetur .

Itaque fluxus marini Dissertationis , causis nihil deficit nisi hominum approbatio , si velint , excogitata quidem nova sunt nondum a creatione Mundi dicta , nec probata , uti ego demonstravi sed ad gloriam Dei nostri , qui meus amor est , & Beatissimæ semper Virginis Mariæ Dei Genitricis Matris nostræ per Joannem Apostolum significatæ .

(3)

DISERTATIO II.

Uamquam investi-
gando causas , quæ
Maris fluxum eri-
gunt , invenerim ,
eadem tamen ini-
tio sub silentio abdere æxistima-
vi : Nam etsi demonstrantur ; Ni-
hilominus pro certa habita ab
Academiis Newtonis opinione ,
omnino negligenterentur .

At animadvertens , quod eas
celando maximum Reipublicæ
Scientiarum detrimentum afferrem .
Quoniam illa erroneum falsumve
insequendo , verum probatumque
ignoraret , per quod innatare po-
terit semper error , ac veritatis
ignorantia .

Volui rejecta attractione , cau-

A 2

fas

fas fluxus modo patefacere , cum suadeat nota fecisse Deum rudibus, atque ignaris (quos esse interfateor) ea , quæ Sapiensibus prorsus abscondidit.

Revolvens igitur Ego inter me, & meipsum solum, quomodo idem æquoris fluxus tam altè sublevari possit, casu vidi in publicis profundisque horreis frumenti tumulum valdè sublimem, saginatum, nec non in ovatam formam reductum, qui à cophanis eodem frumento plenis ab alto per multum horarum intervallum dejecto conditus erat ; Ex quo excogitavi, quod sicuti tumulus per projectionem frumenti, ita æstus per plurimum aquarum lapsum à superficie Maris deorsum cadentium, similiter erigi posset.

Consideravi igitur, quod lapsu
tan-

tantum substolli nequeat, unde aliæ requirantur causæ, hinc Primo lapsus ipse, qui nonnisi per elasticitatem fluctuum potest effici, ac efficitur; secundo prædicta elasticitas, quæ operatur cum fluctus à litore cito regredientes, cum aliis offendendo se approximantibus necessario cæduntur, per quod multa eorundem quantitas quolibet instanti delabi cogitur, unde duas æstuum causas inter cæteras lapsum, atque elasticitatem imprimis esse existimavi.

Verum cum amplum æquoris spatium elevationi fluxus opponatur; Nam aquæ cadentes se reptendo in idem spatium ubique dilatantur, hinc simul colligi, ac substolli interpediuntur; In strictiori situ, breviorique solummodo reor posse sublevari, ideoque ter-

tia æstus causa fitus angustia, atque brevitatis censenda est, nempe sinus, & fretum: Quarta est fluctuum compressio, quoniam obstructa elevari fluida videntur. Quinta Aer, qui cum sit symbolicus aquæ, ideoque in hac multo magis residendus est, quam in aliis corporibus sua proprietate sursum semper tendendi fluxum, quo inest, debet necessario substollere. Ultimam esse censeo fluctuum tenacitatem, quæ eorum particulas arctè obstringendo altas substinet, ac etiam sublevat.

His sex igitur causis sine ulla solis, & Lunæ attractione æstum plus minus altum substolli posse consideravi; Unde uti Archymedes inveni, dixi, inveni; Referatur enim ille, dum differentiam ponderum aureæ, argentæque coronæ

ronæ meditabatur, animadversa
 majori ea Auri aquæ effusione è
 balneo erigens, clamasse inveni;
 inveni. At ut illæ memoria fa-
 cilius retineantur versibus contraxi.

Sunt causæ virtus elastica lapsus aquarum;
 Sunt pariter fitus, unda tenax.
 Compressio, & æther.

Animadvertenda tamen sunt:
 I. quod dum ad instar aquei col-
 lis substollitur, fluxus, nuncupe-
 tur, quia refluxui respondet, &
 restrictio aquarum, quam edocet
 Doctissimus Pater Yacquier non-
 nisi aquarum acervus significat:
 II. Quod Ventus cùm excitatur
 præcipuè uti solet per Lunæ Ma-
 chinam, efficiat, ut fluxus altè sub-
 levetur. III. Quod Mare flucti-
 bus nunquam diminui videatur.
 IV. Quod Undæ per plurimam si-
 mul

mul earumdem copulam volumina
nominentur. V. Quod denique in
hac Dissertatione Parisiorum pe-
de utar.

His igitur præmissis ad cujus-
libet causæ probationes accedamus.

C A P. I.

De Elasticitate fluctuum, eorumque lapsu.

CLarè inspicitur in fluctibus
elasticitas, nam ii observan-
tur plus minus violenter ire assi-
duè, & redire, per quod cum
aliis se offendendo cædendi sunt,
atque cæduntur, ideoque tam est
evidens, ut non alia indigeat pro-
batione.

Lapsus vero ob eamdem con-
fe-

sequitur , cum fluctus alteris obviam euntes inter se necessario contendantur , contusi necessario pariter delabi debent . Id licet consentaneum sit rationi , experimento tamen comprobatur .

Oblinatur ceris extentæ textrinæ Tela , cujus medium uncias circiter octo latum à unctiōne ejusdem ceræ excipiatur ; Subter hoc medium prægrande Marsupium circumcirca futatur ; Indè super telam ceris tantum oblinitam ex uno alteroque vertice aquæ violenter proiiciantur ; Hæ utrinq. in medium celeriter convenientes cæduntur , per quod in Marsupium deorsum decidunt , eoque diu perseverante , dislutum tandem aqua repletum totum reperitur . Sicuti id igitur in experimentum accidit , ita similiter
in

in voluminum lapsum evenien-
dum est.

C A P. II.

*De Angustia, & brevitate Si-
tus, nec non de compres-
sione voluminum.*

QUOD sit necessum situs ar-
ctus, brevisque ut confi-
cientur in Mari fluxus;
Demonstratur primo ex amplis æ-
quoribus, quò æstus nunquam sub-
stollitur, & in promptu est expe-
rientia tam nostri Parthenopæi
æquoris, quam Bajani portus, qui-
bus fluxus nequaquam sublevan-
tur. Secundo iidem videntur af-
furgere, ubi brevis, angustusque
sit situs, ut Puteolis, sicuti Ego
ipse

ipse vidi, quo nuncupantur vulgo i Ponti, ubi Rex noster navim conscendit ad Prochydam se conferendum pro Phasanorum venatione, ibi enim nimirum fluxus quotidie elevatur; hic animadvertendum fluxu mediterraneum non abstineri. Tertio confirmatur id ex auctoritate Bernardi Warenj optimè conscii æstuum, uti Celebris Geographicus in sua Geographia cap. XIV. pars absol., qui in loca strictiora, brevioraque id est in sinum, & fretum asserit fluxum tantummodo substolli, ita ut ea æquora, quæ sinu, & freto carent, fluxu pariter orbentur.

Sinus autem breves solent esse, quia aut naturaliter brevitare constructi sunt, aut eorum fundus materiis illuc adductis, quæ ibi
sunt

sunt semper persistendi, effertur, ac ità brevis evadit. Probatur id ex litoribus, quæ impleri videntur arena, postquam proximè æquori Capisæ, quæ vulgò dicuntur, ædificantur, ut ut hic propè Mare visum est via, quæ nova nuncupatur; Animadvertendum interim est quod, cum tam alta fiant litora, confectaue, ut permagna fluctuum copia super illa Scandere non possit, parva altera, quæ ascendit quantitas, arenâ quasi depleta refutatur; sic igitur firma sine augmento stabiliuntur. Itaque materiæ pariter nequeunt super sublimitatem fundi eo elato amplius ascendere, unde recedi per fluctus ipsos coguntur.

De Compressione verò habetur demonstratio ex Machinis jochydrau-

draulicis , à quibus vidi Tibure Æstensi rure turbinem aqueum elevari usque ad altissimam ejusdem ruris ædificiï summmitatem ; Ille enim turbo nonnisi per compressionem aquarum inferiorum substollitur, nec aliter esse potest, quia cum proprietas aquæ sit se dilatandi, aut saltem præseferendi, Elevari tamen nequit nisi fortiter constricta, atq. compressa; hinc oportet ut non minus à solidis quam ab ejusdem sui generis specie comprimatur.

Sed fiat aliud experimentum, ut necessitas comprimendi fluxum clarior appareat ; scilicet repleatur aquis Diota, & in medio fundi ejus paleæ fistula recta glutinetur duplici in ejusdem basi spiraculo referato, per quæ nimirum spiracula inferiores aquæ
pe-

penetrare possint . Sit intus circumcirca plumbea lamina , quæ aquam diotæ totam coarctet , ac fortiter opprimat , Videtur statim sifunculus altior elevari ; En necessitas , & compressionis effectus , hic animadvertendum , quod compressio , etsi sit superna , agit tamen solummodo per laterà , uti in diota .

Aquæ vero ut subleventur duo quidem modi compressionis Adhibendi sunt , scil. aut desuper opprimantur , aut per latera fortiter arctentur .

Compressio , quæ volumina jam in medium defluxa urget , per latera tantum operatur , cum tenaciores aquæ , atq. inferiores , quæ ea obstringunt non solum ab ingenti ipsarum copia , sed à solidis nempe à triplici latere compress.

pressæ, & ab aquis ipsis, quæ inter unam, & alteram faucium quotam arctè compactæ solidorum munus adamussim exequuntur, plus ac nervosæ comprimunt volumina, Aquæ vero Commissæ, atque coagmentatæ validè substinentur, non minus à propria arctâ earum interjectione, quam ab externis ejusdem generis, quæ motu æquoris superno utentes, atq. per eum commotæ, tempore refluxus erga easdem fauces assiduè catervatim calcantur; Et re quidem vera si duo parvulæ, humiliesque Zotheculæ una post alteram aqua plus ac abundanter repleantur, totumque secundæ etiam ostium (& sint maritimæ, uti tenaciores) fitque primæ post ubi jam aquæ immisæ sunt clausus omninò exitus, habitoque desuper spiraculo, vide-

detur quod neque gutta secundæ poterit in primam dispergi, plenaque hæc tota asservabitur. Sic quoque in sinus fundum aquæ interclusæ debent asservari.

Animadvertendum tamen est, quod intermediæ faucium aquæ tum corruunt, cum sint ab assiduis submotæ molis repulsationibus, seque complanando faciliorem eidem moli aditum præbent pro ejus progressu erga Meridianum.

Quod inferiores supernis firmiores sunt, habetur ex piscatorum testimonio nostri suburbii S. Lucie quæ subtus Mare lapidas frutices carpentes asserunt aquas infra tam firmas esse, ut super easdem recti ipsi adstare possint tamquam super pavimentum; Unde eæ ni solidæ quasi solidæ tamen

men exercentur , proinde ad volumina vehementer comprimenda sunt plus ac aptiores per quod ea fortiter comprimuntur; illis etiam additis plurimis plurimisque voluminibus, quæ deorsum cujuslibet instantis spatii præcipitant , scilicet per viginti & unum mille ultra sexcentum, sex nimirum horas, hæc cum tam indicibilis copia voluminum tota in medium fundi sinus defluxa coacervetur, compressioni summoperè favet , reductaque ea in molem tam prægrandem, validè quoque premit; unde dant vicissim , petuntque simul; per quod est quam maxima necessariò compressio.

Quod lateralis ipsa ultra aerem, ac tenacitatem æstum sublevet, quin præferre, ac substineri ejusdem molem efficiat. Videtur ex ipsamet altitudine , eo-

B

demq.

demq. ejus progressu, alias ni vehementer comprimeretur, totus uti fluidum fluxus statim solvi deberet.

Quod denique eadem compressio in æstum operetur, patet ex duobus fluxuum demonstrationibus qui Ulyssipone evenerunt spatio terribilium prope Mare motuum Terræ Anno salutis millesimo septingentesimo quinquanginta quatuor; Quin cum iidem procedendo, ac recedendo plures actiones egerunt, eas fieri non posse nisi per compressionem solummodo ostenderunt: Primus altus evenit sexaginta circiter pedes major illo Bristolii viginti, cæterisque; Præfatus igitur fluxus januis publici vectigalis per Terræ concussiones dejectis idem invasit, & per ipsum ambulando cuncta ejusdem mercimonia miserrimè cor-

ru-

rupit. Deinde eadem altitudine, qua discesserat, regressus est; secundus ipsamet pariter sublimitate rudentes transfiliendo omnino destrupit, rediitq., quo incæpit. Hæ æstuum moles tam altè semper rectæ non nisi per solam partium compressionem sustineri evidenter additant cum fluidæ utræque fuissent, Et per eandem actiones exercuisse demonstrant.

At Historia Amsterdam edita non æstus, sed undas fuisse refert, quia censuit illos eleganter ita nuncupandos, sed undæ nequudentes uno exili transitu discindere, neque cuncta mercimonia, quæ publicum vectigal occupabant eundo simul, & redeundo semper rectæ poterant corrumpere, quia cum basis earum multò debenda esset exilis, parumque ideo gravitaretur; hinc ea damna infer-

re illæ præpediebantur; Et è contra poterant æstus uti Æxtensæ gravesq. moles cuncta haud difficile exequi. At eja age, undæ sint; Undæ igitur cum tam altæ procedant, temporisq. intervallum impendant, Oportet, ut compressione necessario utantur, alias statim dispergerentur. Itaque quoque versus compressio circumspiciatur, necessaria ad fluxum erigendum causa requiritur.

C A P. II.

De Aere, & stuctuum Tenacitate.

Oportet, quod ab aeris Creatione, sive ut melius dicam, educatione, nec non ab ejusdem

dem proprietatis discretionem inchoemur, ut eis clarè cognitis, quam præcipuè & necessariò favore Aer æstuum erectioni dignoscatur.

Aerem eduxit Deus ex aqua; cum divisit aquas ab aquis, quæ erant sub firmamento ab his, quæ super illud, scilicet permutavit supernas in aerem reliquasque, ut creaverat, subter reliquit, ac ita & non aliter, Aeris enim creatio, fiveeductio nullibi reperitur in Genesi enunciata, licet fuiteductus, alias non extatet sed pro ejuseductione; Legitur solum hic textus, qui unicè interpretari potest ex aqua aerem eruisse id est divisit aquas ab aquis, tunc itaque fuiteductus non alibi; Nec mirum quod sejunxit aerem ex aquis, dum à testibus asseritur quod Divus Vin-

centius Ferreri eis admirantibus in pauperum Taberna vinum separavit ab aqua ; Velint nolint Etherodoxi, Quod nihil interest . si hoc à Sanctis, quid à Deo effici potest ? Insuper quod aer ex aqua reducitur , clarè apparet ex chaldario aqua pleno , ac igni superimposito, nam cum sit aer eidem symbolicus, videtur fervente aqua chaldario aperto idem ad instar fumi exhalare, sicuti eodem actu in tot guttas sub concavo operculo ipse adaptari .

Habetur etiam ex exhalatione aeris ab æquore, dum deinde in pluvias descendit .

Probatum denique eductio a Domino peracta quia ubi fuit in initio Creationis aqua, ibi aer residet, nempe ex illo temporis intervallo idest cum divisit aquas ab aquis; unde si in præsentiarum inest.

ineſt, ſemper eſſe debebat, ac debuit, ergo vera tum fuit eductio.

Nunc trutinandum eſt, quale ſit Firmamentum quod hic nominatur. Dico eſſe ſuperficiem Terræ. Duo enim firmamenta dantur à Geneſi, unum ſuper cælos plus ac ſuperniſſimum, quo præfertim reſidet Deus aliud ſuper aquas, quod eſt in quæſtione. Sed illud Superniſſimum nequaquam eſſe poteſt quia loquitur de noſtro plano ergo eſt aliud, ſed aliud, quod inferius eſſe debet, nobis proximè locatur, iſtud ſeparando tamquam velamen aquas à noſtris ſuper-nas munus Terræ ſuperficiem, quæ aquas, & terram operit, exercebat, ergo ſuperficies eſt firmamentum aquarum, & terræ, cum hæ utræque in eodem plano ſubjacent; Itaque reperta eſt

aeris Creatio, five Eductio, Haud haectenus excogitata.

Ex educatione aeris peracta a Deo, clarè dignoscitur, aliisque experimentis, quod tota in aerem, & totus aer in aquam alternatim verti possunt, dummodo adhibentur ea, quibus ex aqua aer excitatur.

Duo quidem sunt modi quibus aquæ convertuntur in aerem unus calore solis, vel ignis, alter projectionis impetu.

Animadvertendum est quod quælibet aeris particula per motum soluta, ac sejuncta perseverare cogitur, & per consequens aer esse perdurat; nam si quiete in massam eæ reducantur, in aquam rursus revertuntur.

In fluxu aer per impetum, & lapsum voluminum solummodo concitatur, continuatque non minus

nus

nus per eundem impetum , qui solet subsequi , quam per proprietatem ipsius aeris sursum tendendi , Nam cum prius a Superiori aqua repulsatur , per quod coactus deprimitur , deinde denuo sursum ire quærit , atq. ità iterum , iterumque & plus millies ascensus , descensusque certamen interejus particulas , eamque aquam instituit , quod cum assiduum sit , perpetuo idem perseverat ; ideoque aer fore semper perdurat intus molem fluxus interclusus ut bombyx .

Quod sursum vero versus eat experimento dignoscitur. Uratur igne libanotis , statimque directè hujusce fumus substollitur , sed fumus nonnisi crassiculus aer est , & sursum versus totus dirigitur , ergo aer sursum tendit in fluxum etiam crassiculus , idque evenit ,

B 5

aut

aut ob fuimetipſius proprietatem, eo ſupra residente, aut ob coarctationem aliorum corporum.

Quod eodem tempore, cum ipſe elevetur materiam elevat, habentur duæ hic Neapoli demonstrationes.

Prima eſt illa Reverendi Domini Pauli Moccia, qui hic Magiſter Epheborum Regis noſtri Ferdinandi Thorace ſummopere latus, nec non abdomine, reclus vehitur ambulando, & ex ſe ipſomet revehitur per medium interioris maris portus ſummo omnium ſpectatorum ſtupore.

Alter ejuſdem corporaturæ Auriga Principis Imperiali vulgo Francavillæ idem adamuſſim exequitur. Cujus vero miri phaenomenis informatores ultra plebem, populumq. qui eos inſpicit, eſſe poſſunt Ephebi; eorum Rectores
Dot-

Dottor Phisicus Franciscus Serao
 Academiis haud ignotus, pluresq.
 nobiles, doctique viri, nec non
 Externi omnes Regum Ministri,
 qui Mocciam, ac Aurigam per
 mare rectè ambulantes prospexe-
 re. Id manifestè videtur nonnisi
 ab aere oriri, qui cum plus ac
 copiosus occupando eorum corpo-
 ris partes, luctans semper cum
 substollatur, sic se substollendo
 substollit etiam Corpora ac sub-
 stentat, Ita ut illa ab ipso elata
 per mare nil gravitare faciat.
 Est qui asserit hosce per ~~aquas~~
 sublato ire ob præmagnam eorum
 corpōris latitudinem ad instar
 plumbi pilæ distensæ, quæ sicuti
 plexa in aquas profundat, ita tota
 subtiliter extensa super easdem
 eminet; Hic dicit bene, sed ma-
 le probat; Dicit bene si eorum
 corpus, uti plumbum pilæ ex-
 ten-

tenderetur, sed illud fervatur integrum, per quod plus minus est necessario gravitandum, consequitur igitur, quod male probat, & quod aer eos unicè allevat.

Si igitur hoc agitur in solida, quam magis in fluida, scil. in fluxum eveniendum est, ergo causa potissima videtur esse fluxus aer.

Tenacitas in undis maritimis ex Chymica demonstratur, nam omne genus Salis, Nitri, Aluminis, Vitrioli, & denique bituminum fuit in eis repertum, sed hæc genera omnia tenacia sunt, ut de singulis inest evidens probatio; Ergo immista faciunt eas etiam tenaces, & per consequens quasi firmas.

Quid faciat tenacitas, ex aquis lacus Aspalditis tenacibus videtur;
cum

cum Vespasianus Imperator in obsidione Jerusalem observata aquarum Lacus tenacitate projectos in eas fuisse iussit duos simul colligatos Judæos, & aquæ super semetipsas sustinere; Habetur insuper ex aquis tenacibus Saponis, quæ for titer concussæ, elevatæ sustentantur. Quod demum in fluxus operatur, demonstratur ex eo, quod si super seipsas moles, per navem licet gentibus rebusque onustam ascendimus ut ego, aliique focii hoc Puteolis experimentum fecimus, eæ firmæ permanent earundem ob tenacitatem validam qua sustinentur, ultra compressionem quæ sola sine tenacitate malè sustinet; Quod si solutæ essent aquæ minimèque inter se strictè plexæ, statim dissolverentur; Et revera si in Angulum cujusdam cubiculi coacervetur

quan-

quantitas aquarum per dimidium circumvallata, quæ limpidaæ solutæ que sunt, statim corrunt; Itaq. necessaria est ad erectionem fluxus fluctuum tenacitas. Causis igitur probatis fluxus est erigendus, utq. facilius breviusque exponatur verbis obstringam scil.

Vis fluctus cædi facit, atq. Elastica labi.

Fitq. sinu lapsus per sex violentior horas.

Fundus at interea defluxa volumina cogit.

Densior est aqua qua circum infra plexa premuntur.

Pressa, & ab aere cum quoq. sint elata superstant.

Tunc moles illis est firma tenacibus æstus.

Æstus ita erigitur, nec sol, nec Luna laborat.

Haud

Haud mihi sint laudes, causæ ni
forfitan errent.

Sit laus tota Deo cum ipsas ru-
dis ore revelet.

Laus, usque Deo, Deiparæq.
Virgini.

C A P. IV.

De circa fluxum Experimento.

Celebris noster Italus Mariot-
ti experimentum de motu
aquæ adducit p. 1. quod ad rem
nostram admissim facit, nem-
pe in vas tres circiter pedes ex-
tensum duos latum, nec non to-
tidem pariter altum è latere fi-
gitur rectus XV. pedes tubus,
imposito in medium vasis ejusdem
pondere octoginta librarum, in-
cipitur violenter projici per tu-
bum ipsum aqua, pondus suble-
va.

vatur , eo elato ipsæ concavæ interim permanent ; Iterum iterumque similiter immixtis vehementer alteris pondus æquiparatur , diuque projectu continuato videntur tandem in convexam figuram redactæ pondere eas superstante .

Oportet , ut causæ investigentur . Reperitur primo lapsus aquarum per tubum , quæ violenter dejiciunt .

Elasticitas secundo , quæ sicuti in supernas æquorum aquas efficit , ut quodq. volumen simul cum alio cædendo delabatur , Ita quoque per eandem infrà hinc inde excurrentes aquæ utrinque obstringantur , simulq. arctæ coagulentur . Situs , quo insunt , nempe vas illud cum breve sit , ac obstrictum , jam angustus brevisq. evidenter apparet .
Compressio vero aquarum à pondere
dere

dere eas superimposito esse dignoscitur.

Animadvertendum tamen est, quod præfata compressio licet superna sit, per latera tamen semper operatur: Alias nisi ita operaretur, aquæ per eadem latera statim diffunderentur, ac probatur, quod pondus supernum laterali compressione utatur, ex aqua in diota contenta, quæ licet desuper plumbea lamina opprimatur, Lateraliter tamen premitur, dum per sifunculum extollitur. Observatur etiam tenacitas, quæ ex sola aquarum natura produci interdum solet, cum per compressionem arctè obstringuntur ob plus ac plexum inter eas ligamen, probatur Dum firmæ substinentur, sub pondere atque hinc oportet ut tenaces redactæ sint. Postremo aer continetur in aquis experi-

men-

menti . Excitatus & copiosè per lapsum , qui fit per tubum sub pondere necessario sublevari coactat . Hæ sex igitur sunt causæ , quæ faciunt experimentum , sed eædem pariter faciunt fluxum , ergo fluxus , & experimentum , eisdem causis compinguntur , atq. elevantur , sed utriusque quoque est effectus, idest convexa figura, sive sphæroides , ergo utriusque sphæroides eodem etiam modo efformantur sed causæ fluxus fuerunt probatæ , & modo experimento confirmatæ, ita igitur fieri demonstratur .

C A P. V.

De Sphæroidis Æstuum formationis causa.

FAMILIARI Uter experimento .
 Observetur quæso Arctocreas
 prius complanatum , deindè in
 convexam figuram vix decoctum;
 Eia age Referetur , pleraque ejuf-
 dem superna pars vacua reperi-
 tur , assiduaq. fumi egressio in-
 spicitur .

Sed fuerat prius complanatum
 inde in testudinem effertur , &
 fumus interim ex eo exhalatur ,
 ergo fumus, arctocreatem in con-
 vexam figuram formavit , scilicet
 in sphæroidem , sed fumus est aer
 licet crassiculus , sicuti hic in
 eodem fluxu , ergo aer illud
 ere-

erexit, perfecitque in sphæroidem; sed præfatus fluxus in sphæroidem pariter completur, intusque aer sursum tendendi semper decertat, & operatur ergo aer æstuum sphæroidem congruè efformat.

En eadem speroides arctocreate clarè explicatur, cum fieri planetarum cura prius desiderabatur. Inspiciatur opus; quo fit reputatus & Auctor.

Si bona dicta refert; & bonus auctor erit.

Si mala dicuntur, tum proijciatur in ignem.

Mox opus; ut pereant esse, fuisse, simul,

Auctor & opprobriis onorari jure meretur.

Huic scriptis tantum munera digna decent.

Pag. 14. Secundæ Dis-
sertationis penetrare penetrari
Pag. 20. Ejusdem Aquæ vero maris in
compressionem fluxus redactæ censeantur
in tot folia distributa quolibet eorum bi-
tuminibus, aliisque id generis, ut ita
dicam fucato ultra maritimum salem,
qui ex semetipso intactum corpus etiam
tuetur, uti demonstratur ex carne por-
cina, quæ salsa diutissimè asservatur.
Sed hæc innumera aquarum folia te-
nacia sunt, hinc strictè adhæsa gluti-
nari simul debent, ac glutinantur,
cumque cuncta uniter plectantur una fir-
ma, ac valida fieri potest tota earum-
dem aquarum moles æstus quasi soli-
da, ita ut operetur semper talis etiam;
quod ita sit, habetur pagina 18. 19. Se-
cundæ Dissertationis ex æstu, qui Uly-
sipone evenit motu Terræ non orientis
Lunæ causa. Nam pro eo æstus ipse au-
fit etiam liberè per solidæ viæ tramitem
in publicum ingredi vectigal, quo post-
quam maxima damna intulerat per eum-
dem tramitem in mare remeavit, ex quo
evidenter demonstratur robustus, ac vali-
dus effici tenacitate compressus fluxus,
dum per solida progreditur, operatur,
re-

rediitque . Quod in quasi solidum aqua redagi possit mixta per res tenaces in quodlibet folium habetur ex pulve, quæ super jusculum in patinam extenditur, ob rerum tenacitatem qua plexis simul tot innumeris foliis ejusdem uti chartarum quasi immensa congeries formari pollet pene solida fluxus materia, aut adinstar argenti vivi massæ, quæ ex se adstans optime sustinetur.

Itaque fluxus marini Dissertationis, causis nihil deficit nisi hominum approbatio, si velint, excogitata quidem nova sunt nondum a creatione Mundi dicta, nec probata, uti ego demonstravi sed ad gloriam Dei nostri, qui meus amor est, & Beatissimæ semper Virginis Mariæ Dei Genitricis Matris nostræ per Joannem Apostolum significatæ.

ANT
1314